

13.

PRZYŻYCIOWA ANALIZA PROCESU Oogenezy niesporczaka *MACROBIOTUS HANNAE* (EUTARDIGRADA, PARACHELA)

Agnieszka Śmiech, Kamil Janelt, Izabela Poprawa

Uniwersytet Śląski, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Katedra Histologii i Embriologii Zwierząt, ul. Bankowa 9, 40-007 Katowice

Niesporczaki (Tardigrada) są drobnymi zwierzętami bezkręgowymi szeroko rozpowszechnionymi na całej kuli ziemskiej. Wśród przedstawicieli tej gromady występują gatunki rozdzielnopłciowe, hermafrodytyczne i partenogenetyczne. U przebadanych do tej pory gatunków opisano oogenezę meroistyczną.

Celem badań była analiza przyżyciowa procesu oogenezy niesporczaka *Macrobotus hanna*, przedstawiciela gromady Eutardigrada, rzędu Parachela, rodziny Macrobotidae należącego do grupy *Macrobotus hufelandi*. Materiał do badań pozyskano od zaprzyjaźnionego zespołu z Uniwersytetu Jagiellońskiego, a następnie hodowano w warunkach laboratoryjnych. Badania prowadzone były z wykorzystaniem mikroskopii świetlnej. Układ rozrodczy *Macrobotus hanna* zbudowany jest z gonady obojnaczej oraz pojedynczego przewodu wyprowadzającego (gonoduktu) uchodzącego do kloaki. Gonada zlokalizowana jest po grzbietowej stronie ciała, nad jelitem środkowym. W przedniej części przytwierdzona jest do ściany ciała za pomocą dwuniciowego filamentu terminalnego. Gonada składa się z trzech części: szczytowo umieszczonego, niewielkiego germarium z oogoniami, zajmującego większą część gonady witalarium wypełnionego oocytami i trofocytami oraz z niewielkiej części męskiej z męskimi komórkami rozrodczymi. W trakcie procesu prewitelogenezy witalarium wypełniają komórki tej samej wielkości. Na etapie witelogenezy na terenie gonady obserwuje się wzrost niektórych komórek (oocyty) podczas gdy pozostałe nie zmieniają swojej wielkości (trofocyty). Pod koniec oogenezy cały jajnik wypełniają duże oocyty. Po zakończeniu procesu oogenezy, osobnik składa jaja o urzeźbionym chorionie bezpośrednio do otoczenia.

Badania były prowadzone w ramach tutorialu.